

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: A. Donos)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vera Tahan, reprezentată de avocatul Diana Sanduleac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Tahan cu privire la constatarea uzucapiunii,

împotriva deciziei din 03 martie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t a ț ă :

La 09 septembrie 2019, Vera Tahan a depus cerere de chemare în judecată cu privire la constatarea uzucapiunii.

În motivarea acțiunii a indicat că posedă sub nume de proprietar bunul imobil situat în mun. Bălți, str. XXXXX, ap. 14, de la împlinirea majoratului, adică deja de 11 ani, însă de fapt locuiește în acest apartament de la naștere.

A specificat că la moment bunul imobil este înregistrat în Registrul bunurilor imobile după Vera Postovic, care este bunica sa.

A indicat că conform certificatului eliberat de notarul Svetlana Dimitriu, după decesul bunicii a fost deschisă procedura succesorală și moștenitorul averii Verei Postovic fiind Radion Postovic, decedat la 22 octombrie 2017, care este tatăl său.

Reclamantul a considerat că dreptul de proprietate pe numele Verei Postovic a fost înregistrat greșit, deoarece conform certificatului eliberat de Serviciul Cadastral Teritorial Bălți, dreptul de proprietate pe numele Verei Postovic a fost înregistrat la 12 decembrie 2005, pe când Vera Postovic a decedat la data de 01 octombrie 1986.

Mai mult, a specificat că ultima sumă a creditului pe apartamentul în litigiu a fost achitat de tatăl său, Radion Postovic, la data de 18 decembrie 1991.

Astfel, a considerat că proprietarul înregistrat în registrul public, în situația data, Vera Postovic, care, totodată, la momentul actual este titularul dreptului de proprietate a bunului imobil situat în mun. Bălți, str. XXXXX, ap. 14, a decedat în anul 1986, iar Vera Tahan a posedat în nume de proprietar bunul imobil indicat, mai mult de 10 ani, după cum prevede art. 526 din Codul civil RM (în redacția de până la 01 martie 2019)

Reclamanta a solicitat constatarea uzucapiunii asupra bunului imobil situat în mun. Bălți, str. XXXXX, ap. 14, cu înregistrarea dreptului de proprietate asupra acestuia pe numele Verei Tahan în Registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a respins cererea depusă de Vera Tahan cu privire la constatarea uzucapiunii, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 19 noiembrie 2019, Vera Tahan, reprezentată de avocatul Diana Sanduleac, a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu pronunțarea unei decizii de admitere integrală acțiunii.

Prin decizia din 03 martie 2020 a Curții de Apel Bălți sa respins apelul declarat de Vera Tahan, reprezentată de avocatul Diana Sanduleac, și s-a menținut hotărârea din 08 noiembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, prin prisma art. 279, 327, 328, 498, 509, 526, 532 Cod civil, a menționat că uzucapiunea constituie un mod de dobândire a dreptului de proprietate prin posedarea îndelungată a unui bun imobil în termenele și condițiile prevăzute de lege. Or, pornind de la definiția uzucapiunii, rezultă că pentru dobândirea dreptului de proprietate asupra unui imobil prin uzucapiune urmează a fi întrunite cumulativ următoarele condiții: cel ce posedă bunul trebuie să fie de bună-credință, posesia bunurilor imobile trebuie să fie exercitată pe o perioadă de 10 ani, posesia trebuie să fie utilă și efectivă.

Condițiile de valabilitate a posesiunii necesare uzucapiunii sunt indicate în art. 532 Codul civil, conform căruia, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, nu poate produce efecte juridice decât posesiunea utilă. Până la proba contrară, posesiunea este prezumată a fi utilă. Nu este utilă posesiunea discontinuă, tulburată, clandestină sau precară.

Astfel, Colegiul a reținut că la examinarea cauzei în instanța de fond, reclamantul nu a anexat acte doveditoare în susținerea celor indicate, nu a prezentat alte probe ce ar dovedi posesia legitimă și neîntreruptă asupra casei de locuit solicitată în proprietate, ba mai mult, nu a probat că acest imobil nu a fost folosit de alți copii a lui Radion Postovic.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a conchis că la examinarea fondului cauzei, prima instanță corect a reținut lipsa probelor în sensul susținerii poziției reclamantului și corect a respins acțiunea, iar criticile aduse de către apelant în sensul netemeinicii hotărârii primei instanțe li-a considerat lipsite de temei și consistență, sub aspectul probelor prezentate pentru judecarea fondului cauzei.

De altfel, analizând hotărârea contestată cu apel, Colegiul a considerat corectă argumentarea primei instanțe prin care a menționat și faptul că conform art. 34 alin. (1) al Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil, la aplicarea dispozițiilor art. 524, 526, 529 și 530 din Codul civil, în redacția prevăzută de Legea nr. 133/2018, poate fi invocată durata posesiei exercitate înainte de 01 martie 2019 dacă aceasta întrunește celelalte condiții ale uzucapiunii invocate. Alin. (3) Prin derogare de la dispozițiile alin. (1) din prezentul articol, la aplicarea dispozițiilor art. 526 din Codul civil, introduse prin Legea nr. 133/2018, se permite invocarea doar a duratei posesiei exercitate după 01 martie 2011.

Astfel, instanța de fond corect a relatat că pentru constatarea uzucapiunii în sensul art. 526 din Codul civil posesia bunurilor imobile trebuie să fie exercitată pe

o perioadă de 10 ani, cu invocarea duratei posesiei exercitate după 01 martie 2011, așa cum prevede art. 34 alin. (3) al Legii pentru punerea în aplicare a Codului civil al RM

În context, Colegiul a respins argumentele apelantei precum că la judecarea litigiului dat în instanța de fond au fost aplicate eronat normele de drept material, or în situația respectivă nu au fost prezentate probe care ar servi temei pentru recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune după Vera Tahan, așa cum s-a solicitat, mai mult, la momentul depunerii cererii nu au fost întrunite condițiile legale de respectare a perioadei de timp, indicate supra.

Suplimentar instanța de apel a menționat că la judecarea cererilor în procedura specială, în speța dată – uzucapiunea, pretinsul posesor sub nume de proprietar, urma să indice persoana interesată în soluționarea prezentei cereri, or, numai lipsa unui litigiu permite soluționarea cererii de uzucapiune în temeiul procedurii speciale prevăzute de Codul de procedura civilă.

La 07 iulie 2020, prin intermediul poștei, Vera Tahan, reprezentată de avocatul Diana Sanduleac, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi soluții de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată au aplicat eronat și au încălcat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, au interpretat eronat legea precum și probele prezentate, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, în susținerea recursului s-au indicat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, căror le-a fost dată apreciere, redând totodată conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 03 martie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 04 mai 2020 (f.d. 62), care a fost recepționată de recurentă la data de 13 mai 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 64)

Astfel, recursul declarat la 07 iulie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vera Tahan, reprezentată de avocatul Diana Sanduleac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vera Tahan, reprezentată de avocatul Diana Sanduleac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva

sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Vera Tahan, reprezentată de avocatul Diana Sanduleac, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vera Tahan, reprezentată de avocatul Diana Sanduleac, împotriva deciziei din 03 martie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat